

Abdulhak Hamit Tarhan

- Őirler -

Yayın Tarihi:

9.4.2004

Yayınlayan:

Antoloji.Com Kültür ve Sanat

Yasal Uyarı: Bu ekitap, bilgisayarınıza indirip kayıt etmeniz ve ticari olmayan kişisel kullanımınız için yayınlanmaktadır. Őiirlerin kopyalanması, gerçek veya elektronik ortamlarda yayınlanması, dağıtılması Türkiye Cumhuriyeti yasaları ve uluslararası yasalarla korunmaktadır ve telif hakları temsilcisinin önceden yazılı iznini gerektirir. Bu doküman Antoloji.Com tarafından yayınlanmıştır. Antoloji.Com tüm bölümleriyle, Fikir ve Sanat Eserleri Yasası'na %100 uygun olarak yayın yapmaktadır.

Abdülhak Hamit Tarhan (1852 - 1937)

İstanbul'da doğdu. Babası Müverrih Hayrullah Efendi'dir. Hekimbaşı Abdülhak Molla dedesiydi.Önce Bebek'teki mahalle mektebine, sonra Rumelihisarı rüştiyesine devam etti. Bir yandan da özel ders alıyordu. Ayrıca Rober Kolej'e de gidiyordu.On yaşındayken ağabeyi Nasuhi Bey'le birlikte Paris'e babasının yanına gitti. İstanbul'a dönünce Tercüme Odası'na alındı.Çeşitli elçiliklerde bulundu.

TBMM'ye İstanbul milletvekili olarak girdi. Zatürreden öldüğünde Zincirlikuyu Mezarlığı'na 'milli merasim'le gömüldü.

Abdülhak Hamit'in sanatı gerek yaşadığı yıllarda, gerekse ölümünden sonra çok tartışıldı. Döneminde eski-yeni tartışması onun yapıtları çerçevesinde gelişti, kendisini tutanlarca şair-i azam olark alkışlandı. Özellikle Muallim Naci ve onu izleyenler dilinin savrukluğunu, tutarsızlığını, imgelerinin alışılmışı kıran sınır tanımazlığını eleştirdiler.

Hamit, Tanzimat sonrasında eskinin kalıplarını kırmaya çalışan şiiri, kişisel yaşantısının ürünü yapar ve onu Servet-i Fünun'a bağlamakla kalmaz, Edebiyat-ı Cedide'yi de ardına takarak Yahya Kemal'e kadar getirir. Milli Edebiyatçılar bile Hamit'ten geçerek gelirler.

Eserleri:

Şiir kitapları: Sahra (1879), Makber (1885), Ölü (1885), Hacle (1886), Bunlar O'dur (1885), Divaneliklerim yahut Belde (1885), Bir Sefilenin Hasbihali (1886), Baladan Bir Ses (1912), Validem (1913), İlham-ı Vatan (1916), Tayflar Geçidi (1917), Ruhlar (1922), Garam (1923)

Bir Sefilenin Hasbıhalinden

Ne idim ben, ne tabii bir kız
Belki sahrada rebii bir kız

En büyük zevkim, ümidim, neşem
Kırda seyran idi, her gün, her dem

Düşünürken o büyük sahrada
Beni halk eyleyen tenhada

Duruyorken hareketsiz, sessiz
Yere inmiş göğe benzerdi deniz

Aksi tekbir ile dolmuş dereler
Secde eylerdi bütün meşcereler

Şebi mehtap doğar aynı şafak
Her taraf nura olur müstağrak

Akıyormuş gibi her suda hayat
Yüzüyormuş gibi hep mahlukat

Uçacakmış gibi eflake zemin
Hâlden, mazi ile atiden emin

Mutmain şevk ile soldan, sağdan
Bir şataretle inerdim dağdan.

Abdulhak Hamit Tarhan

Elveda Diyemedik

Yıldızsız bir geceydi
Bir dağ çiçeđi gibi Őimdiden hasretteydim
sürgündüm çok uzaklardaydım,
Ve gözlerindi sürgün sebebim..
Çok çabuk çekildin hayatımdan
Kaderle el eleydin,
Bense kederle sarhoş...
Yarım kalmıŐtı hikayemiz
Göçmen kuŐları gibi gelip geçtin bu Őehirde
Belkide hayatımdan
Duymadın haykırışımı, acılarımı,
Benimsin sanmıŐtım uçtun avuçlarımdan
Tutamadım, gitmede diyemedim
Olamadın bir yıldızın kayıŐı kadar hayatımda
Zaman çok kısaydı bizim için
Yetmedi gözlerimizden yaŐı silecek kadar
Nede elveda diyebilecek kadar...

Abdulhak Hamit Tarhan

İstanbul Düşman İstilası Altında İken Çamlıca'da

Hey Çamlıca mehtâbı ne olmuş sana öyle?..
Küskün duruyorsun.
Bir şey kuruyorsun.
Seyrinle ıyan et bana, ilhâm ile söyle:
Aksetmede âlâm-ı vatandan mı bu halet?..
Anlat; bu tahavvül neye etmekte delâlet.
Vaktiyle ederken bu havâliyi zılâlin
Bir sâha-i nilî.
Ey neyyir-i leylî,
Matem döküyor arza bugün bedr ü hilâlin
Bir şeb ki, zîrinde kûsûfun,
Seyrangehi olmakda tuyûfun.
Mâzîden esip gelmede bir nevha-i vâveyl..
Bir âh-ı müebbed.
Hangi güneşin mâtemidir zulmetin ey leyl,
Ey şî'r-i muakkad
Yıldızlar olur bence meâlin gibi nâ-yab
Atîde görünmezse o mâzideki mehtâb
Olmazdı sabahın da yarın gülmeye meyli
Pîşinde bu dîdar-ı mahûfun.
Kartallara baktım düşüyorlar yere bi-ta'b;
Oldum sanıyordum Melekü'l Mevt ile hem-hâb.

Abdulhak Hamit Tarhan

Şairi-i Azam

Mevki Viyana
Bir darbe-i ma'kus ile düşmüş o yana
Hep tersine dönmüştür onun giydiği şeyler
Hem bid-defaat!
Onlarla yatıp kalkar imiş kendisi söyler
Vaktiyle bütün Pul'da yapılmışsa da heyhat!
Cümlesi solmuş.
Vaktiyle siyah, şimdi fakat yemyeşil olmuş
Bir paltosu vardır.
Tek gözlüğü vardır, geceler kandilidir o.
Ya rab ne hayat!
Cepler delik az çok
Lakin ne zarar var ki delikten düşecek yok.
Bir korkusu vardır
Meyhanelerin saat-i tatili pek erken...
Bir kirli paçavrayla gezer
Mendilidir o.
Lastikleri bir başkasınındır ki yürürken
Durmaz ayağından çıkar ekser...
Serpüşü ne festir, ne külahtır, ne sarıktır
Kalpak da değildir
Bir şapka mı, haşa. O onun kendine mahsus
Bir başka şekildir.
Keşkül gibi bir şey...
Milliyetini farık olan yok, soruyorlar:
Kimdir bu alamet, bu musibet, ne kılıktır.
Ürkütmeyelim sus...
Bir kahkaha, bir av'ava kopmakta peyapey
Bazen de müheyyâ-yı tasadduk duruyorlar.
Zül farkına bir zam!
Ancak biri vardır, ona der: Şair-i Azam!

Abdülhak Hamit Tarhan